

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Zhrnutie stanoviska európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov (EDPS) k balíku legislatívnych opatrení na reformu Eurojustu a zriadenie Európskej prokuratúry

(Úplné znenie tohto stanoviska sa nachádza v anglickom, vo francúzskom a v nemeckom jazyku na webovej stránke európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov www.edps.europa.eu)

(2014/C 244/08)

A. ÚVOD

A.1. Kontext stanoviska

1. Komisia prijala 17. júla 2013 balík legislatívnych opatrení na zriadenie Európskej prokuratúry a reformu Eurojustu. Tento balík obsahuje:
  - oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Lepšia ochrana finančných záujmov Únie: zriadenie Európskej prokuratúry a reforma Eurojustu⁽¹⁾ (ďalej len „oznámenie o zriadení Európskej prokuratúry a reforme Eurojustu“),
  - návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o Agentúre Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (ďalej len „návrh o Eurojuste“)⁽²⁾,
  - návrh nariadenia Rady o zriadení Európskej prokuratúry⁽³⁾ (ďalej len „návrh o Európskej prokuratúre“),
  - oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Zlepšenie riadenia úradu OLAF a posilnenie procesných záruk pri vyšetrovaniach: koncepcia postupných sprievodných krokov k zriadeniu Európskej prokuratúry⁽⁴⁾ (ďalej len „oznámenie o úrade OLAF“).
2. EDPS mal možnosť predložiť neformálne pripomienky ešte pred prijatím uvedeného balíka. EDPS víta skutočnosť, že Komisia niektoré z týchto jeho pripomienok zohľadnila.
3. EDPS víta aj to, že Komisia s ním vec konzultovala a odkaz na túto konzultáciu je uvedený v preambule oboch návrhov.

A.2. Ciele balíka

4. Cieľom reformy Eurojustu a zriadenia Európskej prokuratúry je boj proti podvodu, zabezpečenie zodpovednejšieho trestného stíhania na úrovni EÚ a zvýšenie úrovne ochrany strán zapojených do vyšetrovania⁽⁵⁾.
5. Návrh o Eurojuste vychádza z článku 85 ZFEÚ a jeho cieľom je:
  - zvýšiť účinnosť Eurojustu vytvorením novej riadiacej štruktúry,
  - zlepšiť účinnosť operácií Eurojustu homogénnym vymedzením postavenia a právomocí národných členov,
  - zabezpečiť úlohu Európskeho parlamentu a národných parlamentov pri hodnotení činnosti Eurojustu v súlade s Lisabonskou zmluvou,

⁽¹⁾ COM(2013) 532 final.

⁽²⁾ COM(2013) 535 final.

⁽³⁾ COM(2013) 534 final.

⁽⁴⁾ COM(2013) 533 final.

⁽⁵⁾ Oznámenie o zriadení Európskej prokuratúry a reforme Eurojustu, bod 1.

- zosúladiť právny rámec Eurojustu so spoločným prístupom pri plnom zachovaní jeho osobitnej úlohy týkajúcej sa koordinácie prebiehajúcich vyšetrovaní,
  - zabezpečiť, aby Eurojust mohol úzko spolupracovať s Európskou prokuratúrou hneď po jej zriadení.
6. Návrh o Európskej prokuratúre vychádza z článku 86 ZFEÚ a jeho cieľom je najmä:
- podporiť zvýšenie ochrany finančných záujmov Únie a ďalší rozvoj v oblasti spravodlivosti a zlepšiť dôveru podnikov a občanov EÚ v inštitúcie Únie pri súčasnom rešpektovaní základných práv zakotvených v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta EÚ“),
  - zriadiť súdržný európsky systém na vyšetrovanie a trestné stíhanie trestných činov, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie,
  - zabezpečiť efektívnejšie a účinnejšie vyšetrovanie a trestné stíhanie trestných činov, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie,
  - zvýšiť počet trestných stíhaní, ktoré vedú k odsúdeniam a vymoženiu podvodne získaných prostriedkov Únie,
  - zabezpečiť úzku spoluprácu a efektívnu výmenu informácií medzi európskymi a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi,
  - viac odrádzať od páchania trestných činov, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie.
7. Obidva návrhy majú veľký význam z hľadiska ochrany údajov, keďže spracovanie osobných údajov patrí medzi hlavné činnosti Eurojustu a bude patriť aj medzi hlavné činnosti Európskej prokuratúry.

A.3. Cieľ stanoviska

8. Toto stanovisko sa zameriava na zmeny právneho rámca Eurojustu, ktoré majú pre ochranu osobných údajov najväčší význam. Okrem toho sa v ňom predkladajú odporúčania k ustanoveniam, ktoré sa podobajú na tie súčasné, a to s cieľom ďalej zlepšovať systém ochrany osobných údajov v Eurojuste.
9. Pokiaľ ide o návrh o Európskej prokuratúre, EDPS poznamenáva, že z hľadiska ochrany osobných údajov tento návrh vo veľkej miere vychádza z návrhu o Eurojuste. V stanovisku sa preto bude tento návrh analyzovať v spojení s návrhom o Eurojuste, a to s poukázaním na niektoré významné osobitosti. EDPS chce zdôrazniť, že táto analýza sa týka len aspektov ochrany osobných údajov. Neposudzuje sa v nej, či sú ustanovenia návrhu o Európskej prokuratúre v súlade s inými základnými právami⁽¹⁾.

D. ZÁVERY

122. EDPS s potešením víta ustanovenia o ochrane osobných údajov v návrhoch o Eurojuste a o Európskej prokuratúre, keďže spracovanie osobných údajov patrí medzi hlavné činnosti Eurojustu a bude patriť aj medzi hlavné činnosti Európskej prokuratúry. Je správne, že referenčným bodom týchto návrhov je nariadenie (ES) č. 45/2001, podľa ktorého všetky orgány EÚ majú dôsledne a homogénne uplatňovať pravidlá ochrany osobných údajov so zohľadnením osobitostí policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach.
123. Keďže činnosť Eurojustu a Európskej prokuratúry nemožno prirovnať k pravej justičnej činnosti, na spracovanie osobných údajov týmito orgánmi by mal dohliadať nezávislý dozorný orgán. Vzhľadom na zásadu, že nad prevádzkovateľom sa vykonáva dohľad, dohľad nad Eurojustom a Európskou prokuratúrou by mal zaručiť orgán EÚ, keďže títo prevádzkovatelia sú orgánmi EÚ. V tomto smere by mal logicky túto úlohu vykonávať EDPS, nezávislý orgán EÚ zriadený na vykonávanie dohľadu nad všetkými inštitúciami a orgánmi EÚ.

⁽¹⁾ Na účely analýzy iných základných práv pozri najmä stanovisko Agentúry Európskej únie pre základné práva (FRA) k návrhu na zriadenie Európskej prokuratúry, Viedeň, 4. februára 2014, k dispozícii na webovej stránke agentúry: <http://fra.europa.eu/en>.

124. Navyše, keďže veľa údajov spracúvaných Eurojustom a Európskou prokuratúrou bude pochádzať z členských štátov, treba zabezpečiť aktívnu účasť vnútroštátnych orgánov na ochranu údajov formou úzkej spolupráce s EDPS s cieľom zaistiť dôsledný dohľad na vnútroštátnej úrovni aj úrovni EÚ. Pojem nezávislého a účinného dohľadu na úrovni EÚ si však vyžaduje úplnú a výlučnú zodpovednosť EDPS kontrolovanú Súdny dvorom.
125. Je tu však niekoľko všeobecných aj špecifických ustanovení, ktoré treba opraviť či zlepšiť. Vzhľadom na význam návrhov pre ochranu údajov preto EDPS predkladá niekoľko odporúčaní, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby návrhy spĺňali nevyhnutný štandard komplexnej a účinnej ochrany osobných údajov zo strany Eurojustu a Európskej prokuratúry.
126. EDPS odporúča:
- v návrhu o Eurojuste stanoviť jednoznačné pojmové rozlíšenie medzi operačnými údajmi (údajmi súvisiacimi s prípadom) a administratívnymi údajmi (údajmi nesúvisiacimi s prípadom) a zmeniť znenie článku 27 ods. 5 návrhu o Eurojuste podľa uvedených vymedzení,
  - v návrhoch o Eurojuste a o Európskej prokuratúre vymedziť tieto pojmy: príslušné orgány, orgány Únie, tretie krajiny, medzinárodné organizácie, súkromné strany a súkromné osoby,
  - jasne a presne vymedziť oblasť právomocí Európskej prokuratúry,
  - objasniť, či sa osobné údaje môžu spracúvať v súboroch mimo systému správy prípadov,
  - nahradiť znenie „osobných údajov súvisiacich s prípadom“ v článku 22 ods. 6 návrhu o Európskej prokuratúre tak, aby sa zabezpečil súlad s vymedzeniami uvedenými v článku 2 písm. e) návrhu o Európskej prokuratúre,
  - v návrhoch o Eurojuste a o Európskej prokuratúre objasniť účely spracovania osobných údajov, pokiaľ ide o register, dočasné pracovné súbory a v prípade potreby aj akékoľvek ďalšie súbory, ktoré obsahujú operačné údaje zahŕňajúce osobné údaje,
  - z článku 24 ods. 2 písm. c) návrhu o Eurojuste a z článku 22 ods. 2 písm. c) návrhu o Európskej prokuratúre vypustiť, že systém správy prípadov uľahčuje monitorovanie zákonnosti a dodržiavania pravidiel ochrany osobných údajov, a vložiť to do iného odseku,
  - vysvetliť dôvody kategórie údajov o „colných a daňových identifikačných číslach“ alebo ju vypustiť z prílohy 2,
  - do článku 37 ods. 3 návrhu o Európskej prokuratúre doplniť, že úradník pre ochranu údajov [tzv. zodpovedná osoba] musí byť informovaný o zvláštnych okolnostiach opodstatňujúcich nutnosť spracovania takých osobných údajov, a v článku 27 ods. 3 návrhu o Eurojuste a v článku 37 ods. 3 návrhu o Európskej prokuratúre stanoviť, že opodstatnenie sa musí riadne zdokladovať,
  - do poslednej vety článku 27 ods. 3 a článku 27 ods. 4 návrhu o Eurojuste a do poslednej vety článku 37 ods. 4 návrhu o Európskej prokuratúre doplniť výraz „osôb mladších ako 18 rokov“,
  - vypustiť článok 28 ods. 4 návrhu o Eurojuste a článok 38 ods. 4 návrhu o Európskej prokuratúre, keďže povinnosť preskúmať údaje sa už uvádza v inom odseku a preskúmanie by mal vykonať prevádzkovateľ (t. j. Eurojust alebo Európska prokuratúra), a nie EDPS,

- do článku 28 návrhu o Eurojuste a článku 38 návrhu o Európskej prokuratúre doplniť odsek stanovujúci ďalšie uchovávanie údajov v týchto situáciách:
  - keď je to potrebné na ochranu záujmov dotknutej osoby, ktorá ochranu vyžaduje,
  - keď ich presnosť spochybňuje dotknutá osoba, a to tak dlho, aby prevádzkovateľ mohol overiť presnosť týchto údajov,
  - keď sa osobné údaje musia uchovávať na účely dokazovania,
  - keď dotknutá osoba namieta proti ich výmazu a namiesto toho žiada obmedziť ich používanie,
- do návrhu o Eurojuste doplniť konkrétne ustanovenie uvádzajúce všetky zdroje informácií spracúvané Eurojustom,
- zmeniť článok 31 návrhu o Eurojuste s cieľom zabezpečiť, aby úradníka pre ochranu údajov vymenovalo kolégium,
- v článku 31 ods. 2 návrhu o Eurojuste a v článku 41 ods. 2 návrhu o Európskej prokuratúre nahradiť znenie „pri plnení svojich povinností uvedených v článku 24 nariadenia (ES) č. 45/2001“ znením „okrem povinností stanovených v článku 24 nariadenia (ES) č. 45/2001“,
- v článku 31 ods. 3 návrhu o Eurojuste a v článku 41 ods. 3 návrhu o Európskej prokuratúre stanoviť, že personál úradníka pre ochranu údajov má pri plnení svojich úloh prístup ku všetkým údajom, ktoré spracúva Eurojust, a do všetkých priestorov Eurojustu, a doplniť, že tento prístup má kedykoľvek a bez predchádzajúcej žiadosti,
- do článku 31 návrhu o Eurojuste a do článku 41 návrhu o Európskej prokuratúre doplniť úlohu vedenia evidencie prípadov ovplyvňujúcich prevádzkové aj administratívne osobné údaje spracúvané Eurojustom,
- vypustiť článok 32 ods. 4 návrhu o Eurojuste a článok 42 ods. 4 návrhu o Európskej prokuratúre, keďže tieto ustanovenia už sú zahrnuté v článku 20 nariadenia (ES) č. 45/2001, ktorý platí pre Eurojust aj Európsku prokuratúru,
- vypustiť druhú vetu článku 32 ods. 6 návrhu o Eurojuste, v ktorej sa stanovuje lehota, keďže je vzhľadom na článok 32 ods. 2 návrhu o Eurojuste nadbytočná,
- vypustiť článok 32 ods. 7 návrhu o Eurojuste a článok 42 ods. 4 nariadenia o Európskej prokuratúre, keďže sú vzhľadom na nariadenie (ES) č. 45/2001 nadbytočné,
- do nadpisu článku 33 návrhu o Eurojuste a článku 43 návrhu o Európskej prokuratúre doplniť znenie „Spôsoby výkonu“,
- v článku 33 návrhu o Eurojuste stanoviť pravidlá opravy, výmazu alebo obmedzenia údajov poskytovaných orgánmi EÚ,
- v článku 34 ods. 1 návrhu o Eurojuste a v článku 44 ods. 1 návrhu o Európskej prokuratúre nahradiť súčasné znenie novým: „Eurojust spracúva osobné údaje tak, aby bolo vždy možné zistiť ich zdroj“,
- dve vety v článku 34 ods. 3 návrhu o Eurojuste a v článku 44 ods. 2 návrhu o Európskej prokuratúre rozdeliť do samostatných odsekov, keďže sa týkajú rôznych tém,

- zmeniť prvú vetu článku 34 ods. 3 návrhu o Eurojuste a článku 44 ods. 3 návrhu o Európskej prokuratúre s cieľom objasniť uvedenú zodpovednosť,
- zmeniť znenie poslednej vety článku 36 ods. 1 návrhu o Eurojuste a článku 46 ods. 1 návrhu o Európskej prokuratúre s cieľom zabezpečiť, aby EDPS čo najviac zohľadňoval stanovisko príslušných vnútroštátnych dozorných orgánov,
- na konci článku 38 ods. 1 návrhu o Eurojuste doplniť slovo „vrátane“ medzi „medzinárodnými organizáciami“ a „Medzinárodnou organizáciou kriminálnej polície (Interpol)“ a v článku 40 ods. 1 nahradiť znenie „medzinárodnými organizáciami alebo Interpolom“ znením „medzinárodnými organizáciami vrátane Interpolu“ a v článku 45 ods. 2 návrhu o Eurojuste nahradiť znenie „medzinárodným organizáciám či Interpolu“ znením „medzinárodným organizáciám vrátane Interpolu“,
- vypustením článku 38 ods. 4 písm. a) návrhu o Eurojuste vypustiť možnosť, aby Eurojust predpokladal udelenie súhlasu členského štátu, a do druhej vety článku 38 ods. 4 návrhu o Eurojuste doplniť, že súhlas by mal byť poskytnutý „pred prenosom“,
- do článku 38 návrhu o Eurojuste doplniť odsek, podľa ktorého sa budú môcť údaje preniesť iba vtedy, keď sa príjemca zaviazne, že údaje budú použité výlučne na účel, na ktorý sa prenášajú,
- do článku 38 návrhu o Eurojuste doplniť odsek, podľa ktorého by mal Eurojust podrobne evidovať prenosi osobných údajov, ako aj dôvody ich prenosu, a to v súlade s článkom 31 ods. 2 písm. a) návrhu o Eurojuste. To isté sa odporúča aj vo vzťahu k článku 56 návrhu o Európskej prokuratúre,
- objasniť nadpis oddielu II (Vzťahy s partnermi) kapitoly V návrhu o Eurojuste a oddielu II kapitoly VIII návrhu o Európskej prokuratúre,
- v článku 40 ods. 5 návrhu o Eurojuste uviesť, že Eurojust bude poskytovať informácie v súlade s rozhodnutím členského štátu, orgánu Únie, tretej krajiny alebo medzinárodnej organizácie, ktorá mu ich poskytla,
- do preambuly návrhov doplniť odôvodnenie nutnosti automatickej a systematickej výmeny informácií medzi Eurojustom a Európskou prokuratúrou,
- presunúť článok 42 ods. 1 do článku 39, ktorý sa týka spolupráce medzi Európskou justičnou sieťou a ďalšími sieťami EÚ zapojenými do spolupráce na trestných veciach,
- z článku 43 návrhu o Eurojuste vypustiť odkaz na článok 38 ods. 1 a namiesto neho vymenovať subjekty, s ktorými Eurojust môže uzatvoriť dohody o pracovných podmienkach (tretie krajiny a medzinárodné organizácie),
- v článku 43 návrhu o Eurojuste uviesť, že tento článok nemá vplyv na podmienky stanovené v oddiele IV návrhu o Eurojuste, ktoré sa týkajú prenosu osobných údajov tretím krajinám a medzinárodným organizáciám,
- do článku 44 návrhu o Eurojuste doplniť, že druhý prípad sa uplatňuje bez vplyvu na články 40 — 42,
- do článku 44 návrhu o Eurojuste a do článku 61 návrhu o Európskej prokuratúre doplniť povinnosť Eurojustu/Európskej prokuratúry zverejňovať na ich webovej stránke pravidelne aktualizovaný zoznam inštitúcií a orgánov EÚ, ktorým poskytujú informácie,

- z článku 45 návrhu o Eurojuste a z článku 61 návrhu o Európskej prokuratúre vypustiť odkaz na smernicu (ES) 95/46 a do návrhu doplniť kritériá a postupy, ktoré musí Komisia dodržať pri prijímaní rozhodnutia o primeranosti,
- do článku 45 ods. 1 návrhu o Eurojuste a článku 61 ods. 1 návrhu o Európskej prokuratúre doplniť, že s EDPS by sa mali včas viesť konzultácie počas rokovaní o akejkoľvek medzinárodnej dohode medzi EÚ a treťou krajinou alebo medzinárodnou organizáciou, najmä pred prijatím mandátu na rokovanie, ako aj pred finalizáciou dohody,
- do článku 45 ods. 1 návrhu o Eurojuste a do článku 61 ods. 1 návrhu o Európskej prokuratúre doplniť prechodné ustanovenie o platných dohodách o spolupráci upravujúcich prenos osobných údajov z Eurojustu, ktorým sa bude stanovovať prehodnotenie týchto dohôd s cieľom zabezpečiť ich súlad s požiadavkami návrhu o Eurojuste, a to v lehote najviac dvoch rokov po nadobudnutí účinnosti návrhu o Eurojuste,
- do článku 45 ods. 1 návrhu o Eurojuste a do článku 61 ods. 1 návrhu o Európskej prokuratúre doplniť povinnosť Eurojustu a Európskej prokuratúry zverejňovať na ich webovej stránke pravidelne aktualizovaný zoznam ich medzinárodných dohôd a dohôd o spolupráci s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami,
- do článku 45 ods. 2 návrhu o Eurojuste a do článku 61 ods. 2 návrhu o Európskej prokuratúre výslovne doplniť, že odchýlky platia pri príležitostných prenosoch a nie pri častých, masových či štrukturálnych prenosoch (súboroch prenosov),
- vypustiť článok 45 ods. 2 písm. a) návrhu o Eurojuste/článok 61 ods. 2 písm. a) návrhu o Európskej prokuratúre a nahradiť ho článkom 45 ods. 2 písm. c) návrhu o Eurojuste/článkom 61 ods. 2 písm. c) návrhu o Európskej prokuratúre ako prvú odchýlku,
- zmeniť článok 45 ods. 3 návrhu o Eurojuste a článok 61 ods. 3 návrhu o Európskej prokuratúre,
- v článku 45 návrhu o Eurojuste a v článku 61 návrhu o Európskej prokuratúre stanoviť, že akýkoľvek prenos vykonaný na základe odchýlok by sa mal konkrétne zdokumentovať.

V Bruseli 5. marca 2014

Giovanni BUTTARELLI

zástupca európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov
